

Zveza koroških partizanov

vabi na
spominsko svečanost

v čast narodnemu heroju
Francu Pasterku-Lenartu
ter vsem padlim in pobitim iz Železne Kaple in okoliša
v nedeljo, 19. aprila 1998, ob 11. uri
na pokopališču v Železni Kapli
Sodelovali bodo pevci z Obirskega

Prisrčno vabljeni!

Po odstranitvi mejne zapore Avstrija-Italija

Simbolika slučajnih vzporednosti je dostikrat zanimivejša in dosti bolj izpovedna, kot bi si mislili. Dan po tem, ko je v torek, 31. marca 1998, EU začela pogajanja s šestimi vzhodno in srednjeevropskimi državami o pristopu in je na avstrijsko-italijanski meji pri Megvarjah padla zadnja mejna zapore, so se poostrele že itak stroge kontrole na meji s Slovenijo, s katero se Bruselj pogaja o združenju.

Koroški cariniki, ki so doslej službovali vzdolž avstrijsko-italijanske meje, to je v Megvarjah in na Mokrinah (Nassfeld), se bodo sedaj preselili na druga službena mesta. Del njih bo kot mobilna enota v obmejnem pasu skrbel za upoštevanje carinskih predpisov, del pa bo sploh predstavljen na avstrijsko-slovensko mejo in tam okrepljen carinsko in žandarmerijsko skupino, ki že mesece skrbi za brezhibno upoštevanje strogih predpisov, ki urejajo obmejni režim z državami nečlanicami schengenskega sporazuma. To pomeni, da bo promet s Slovenijo dodatno otežkočen in da moramo v Borovljah, Železni Kapli in tudi Pliberku, kjer so stacionirane stotnije obmejnih žandarjev, računati še z dodatno personalno okrepitevijo teh enot eksekutive. Ali ta izredna gostota uniformiranih oseb na razmeroma majhnem postoru dejansko dobro in pozitivno vpliva na vzdušje med ljudmi, pa je drugo vprašanje.

Ta kontrola zunanjih eujevske meje, ki se na vzhodu raztezajo od Češke preko Slovaške in Madžarske do Slovenije, na zahodu pa vključujejo Liechtenstein in Švico, ni poceni. Avstrija bo do leta 2000 izdala za nadzor skoraj 3 milijarde šilingov. Dobrih 600 milijonov je namenjenih za personalne stroške, ostalo pa za tehnično opremo in infrastrukturo. V ta sklop sodi nad 350 vozil, 250 CO₂ sond, 175 kovinskih detektorjev, protistrelni jopiči, elektronski aparati za kontroliranje potnih listov in podobno. Vsekakor izredno velik zalogaj, če pomislimo, da naj bi Slovenija, Češka, Poljska, Madžarska, Estonija in morda še Ciper naj že leta 2003 postale članice EU.

Odstranjena meja

S precejšnjim pompom je na avstrijsko-italijanskem prehodu

v Megvarjah »padla« v torek popoldne zadnja, simbolična mejna pregrada. Govorniki, med njimi župana obmejnih občin Podklošter in Trbiž, šefa deželni finančni direktorij ter koroški deželni glavar Christof Zernatto in njegov furlanijski kolega Gian Carlo Cruder so poudarili zgodovinski pomen tega trenutka za nadaljnji razvoj združene Evrope. Pomemben signal in simbol ideje o brezmejni in združeni Evropi pa je prav skupna kandidatura za zimske

olimpijske igre leta 2006 v teh krajih, so poudarili govorniki in dodali, da pa je pri vsej evforiji treba upoštevati potrebe in skrbi ljudi glede varnosti, kriminala in podobnih nevarnosti.

Od 1. aprila 1998, s tem dnem je Avstrija vstopila v skupino schengenskih držav, na avstrijsko-italijanski in avstrijsko-nemški meji ni več kontrol. Kljub temu pa morate pri vstopu v drugo državo imeti veljaven potni list, ker so v obmejnem pasu močnejše mobilne carinske kontrole

Predsednik regije Furlanija-Juljska krajina Gian Carlo Cruder in deželni glavar Christof Zernatto odstranjujeta s pomočjo carinikov zadnjo mejno rampo v Megvarjah. **Stran 5**

PREBLISK

Če ni normalnih šol, potem se povprečna inteligenca ali vsaj izobraženost ljudstva pač niža. Pa ne, da ima Heimatdienst prav, ko se spet enkrat zaletava v dvojezično šolstvo? Je zato na Koroškem še vedno toliko večnih večerajšnjikov, ksenofobov, netolerantnežev? Ima Koroška zato izven svojih meja imidž nacional(istič)nega, nespravljivega, ozkega, egoistično vase zazrtega? Je torej »normalna šola« samo tista, v kateri bodo otroci varni pred tujimi vplivi in svežimi vetrovi, da ne bodo dobili možganske pljučnice?

Salo vstran, čeprav je več kot smešno, da KHD v združeni Evropi še vedno pestuje svo-

je strahove, ki so očitno edini vzrok za obstoj te organizacije. Natančno vedo, da ni nobenega otroka, ki bi bil s slovenščino »posiljen« – čeprav se mnogi bolj bojijo angleščine ali pa matematike – je treba spet in spet ustvarjati napetosti. Kajti

Kako je z normalnim šolanjem

znanje slovenščine lahko škoduje mentalnemu zdravju ljudstva, posebno še pred »senza confini«; tudi tu politika sama ustvarja bariere. Kje je »brez meja«?

Sogovornik za šolstvo in za manjšinska vprašanja nikakor ne more biti Heimatdienst. Žal tudi za vprašanja sožitja ne, kljub poskusom. **S. W.**

Kulturni gremij v odstopu?

Nagravna politična burka okoli poslikave tako imenovane »Koligove sobe« v celovski deželni hiši se vse bolj zaostruje. Jeseni 1938 so nacisti pod pretvezo, da gre za »izrojeno umetnost«, uničili freske, ki jih je v omenjeni dvorani napravil znani umetnik in član ziljskega krožka Kolig. Pristojni deželni kulturni gremij se je odločil, da v smislu poplave krivice in umetniške zrelosti dodeli obnovitvena dela Koligovemu nečaku, li-

kovniku Corneliusu Koligu. A svobodnjaki in ljudska stranka so s pomočjo dnevnika Kronen Zeitung prepričali sklep kulturnega gremija in ustanovili lasten gremij, ki naj sedaj pripravi natečaj za poslikavo sobe.

Kulturni gremij ravnanja politikov ni ponižno pogoltnil, ampak je na torkovem zborovanju zagrozil, da se bo razpuštil. Likovnik Peter Mießl, član sosveta za likovno umetnost, je ta korak že storil.

IZJAVA KHD

Spet o ločevanju v šolah

Skoraj istočasno, ko je predsednik Heimatdiensta Josef Feldner sopedpisal načelno izjavo, v kateri piše, da je »dvojezič-

nost pospeševanja vredno dejstvo«, se taisto društvo v tiskovni izjavi zavzema za novo ureditev manjšinskega šolstva, češ da je sedanja ureditev nezakonita in da je »eklatantno kršenje enakopravnosti«.

Pa da ne bi kdo slučajno pomislil, da hoče KHD s tem opozoriti na pomanjkljivo ponudbo dvojezičnosti. Ne, KHD pravi, da so »nemško govoreči otroci in učitelji zapostavljeni«. Da tega ni nikjer drugje v Evropi kot pa na Koroškem, da bi otroci večinskega naroda morali obiskovati šole, namenjene manjšinskemu narodu. Tako da je namreč v mešanih razredih na južnem Koroškem.

KHD zato zahteva posebne, ločene šole za slovenske otroke, ki bodo »odgovarjale zakonu«. Nemško govoreči pa naj bi imeli na voljo prosti predmet slovenščine, kajti da sedanje skupne šole (oziroma razredi) preprečuje otrokom večinskega naroda »normalno avstrijsko šolanje z nemškim učnim jezikom«.

K & K CENTER in SPZ
vabita na predstavo

Felix Mitterer

**Za
idiote
ni
prostora**

REŽIJA:
Marijan Hinteregger

v petek,
3. aprila 1998, ob 20. uri
v k & k centru v Šentjanžu

Gostuje igralska skupina
SPD Radiše

Prisrčno vabljeni!

**Slovensko
planinsko društvo
Celovec**

vabi na odprtje razstave

**»Planine
v sliki«**

v soboto,
11. aprila 1998

v k & k center
v Šentjanžu v Rožu

Prisrčno vabljeni!

Enotna lista se je v Dobrli vasi zmanevrirala v koalicijo z ÖVP in FPÖ.

Naj se, če hoče in čemeni, da je to pametno, bi dejal človek, ki ne razmišlja z njeno glavo. EL je storila še nekaj več: zanesla se je na besedo koalicijskega partnerja FPÖ, ki se je obvezala, da bo za protiuslugo za to nevsakdanje zaveznitvo podprla ustanovitev dvojezične skupine v občinskem otroškem vrtcu. Pa ni. Ena njenih odbornic je na seji, na kateri se je o tem sklepa-

lo, glasovala proti; in ne samo ta: vsi dobrolski socialdemo-

krati tudi, in skupaj z glasom svobodnjaške odbornice so na ta način z večino glasov zavrnil predlog o dvojezični skupini. Posledica? Dolgi nosovi v vrstah EL, krokodilske solze v vodstvu FPÖ, rdečica v obrazih vodilnih in preklinjanje na račun dobrolskih socialdemokratov. Ne da bi slednjim lajšal vest, ki je očitno ne bremeni razmišljanje o potrebi podpiranja pametnih predlogov, četudi se niso porodili iz lastnih vrst, pa je vendar na dlani: ravnali so natančno tako kot njihovi občinski kolegi drugih strank – po strankarski logiki. Glasovali so

KOMENTAR

Mirko Messner

proti predlogu strankarskih konkurentov in to brez ozira na vsebino predloga. EL se je bila povezala z njihovimi strankarskimi konkurenti in to prav tako brez obzira na vsebino predloga o dvojezični skupini. Vsebinska predloga – korak naprej v smer pospeševanja večjezične izobrazbe – je v tem trenutku postala drugorazredna. Podredili so jo strankarskim zdravim in v teh so jo s skupnimi napori tudi utopili.

Govornik EL Rudi Vouk

Kako so na demokratičen način preglasovali dvojezičnost

vidi dve možnosti, da bi se stvar razvozljala v prid dvojezični skupini: ali se bo spokorila FPÖ in disciplinirala svojo odbornico, ali pa se bo spokorila SPÖ.

Obstaja še tretja možnost: EL se poslovi iz občinske koalicijske in se poveže s socialdemokratami. Po strankarski in številčni logiki bi bila s tem večina za dvojezično skupino. Pa bi bilo še več zdrah in nič kaj dolgočasno.

Dokazov, da manjšinskih pravic in dvojezične vzgoje na Koroškem ni mogoče prepustiti občinski demokraciji, je pravzaprav že na pretek.

V Dobrli vasi o osrednjih in o vrtcu

SPD Srce v Dobrli vasi je vabilo v ponedeljek na razpravo s predsednikom ZSO in NSKS, dr. Marjanom Sturmom in Nantijem Olipom. Predsednik društva Štefan Kramer je z uvodno ugotovitvijo (»Nezadovoljni smo s tem, kar se dogaja v Celovcu«) obenem že povzel težiščno izpoved: željo, da bi se »oni na vrhu« zedinili o tem, kar je skupnega, in da bi se to tudi skupno uredilo oz. propagiralo. Noben od predsednikov te želje ni zavrnil, opozorila sta pa na razhajanja v detajlu (Olip) oz. pri določanju težišč (dr. Sturm). Načelne razlike so prišle med drugim na dan v vprašanju, kako priti do skupnega agiranja organizacij; medtem ko je Olip propagiral skupno zastopstvo, ki bi

odločalo na osnovi večinskih sklepov, se je dr. Sturm zavzel za koordinacijski odbor, ki bi spoštoval samostojnost v pluralistični organiziranosti. Podobna razhajanja so postala očitna ob primeru memorandumov manjšinskih sosvetov in zakonskih osnov manjšinske zaščite.

Kake polemike med predsednikoma ni bilo; morda sta se oba zavedala, da je do razprave prišlo po zaslugi mladih v dobrolskem društvu, ki so ugotovili, da jih najmanj polovica sovrstnikov niti ne ve, kaj je to – ZSO in NSKS.

Ali bo dvojezična skupina ali ne bo?

Na razpravi navzoči govornik EL R. Vouk je informiral, da

bo po veliki noči ponovno glasovanje o usodi dvojezične skupine v občinskem vrtcu. FPÖ da bo do takrat pismeno sporočila, ali se bo njena odbornica držala koalicijske discipline; morda pa bo uspelo prepričati vsaj enega odbornika SPÖ, da bi glasoval za, ali pa dva iz njenih vrst, da se glasovanje ne bi udeležila. V obeh primerih bi na ta način bila zagotovljena večina. Dr. Sturm se je obvezal, da bo interveniral pri deželnem predsedniku SPÖ dr. Auserwinklerju, predsednik NSKS Olip pa bi dodatno rad motiviral tudi deželnega glavarja dr. Zernatta, naj posreduje v Dobrli vasi.

MM

KOTMARA VAS

Z zadnje občinske seje

Poročilo nadzornega odbora in obračun za leto 1997: Občina je gospodarila vestno, presežek se bo uporabil smotno.

1. dodatni proračun za leto 1998: Zaradi presežkov se redni proračun zviša z 35.647.000 na 42.230.000 šilingov, izredni pa z 3.400.000 na 41.343.000 šil., skupno 83.573.000.

Načelni sklepi: Za dela po pognitvi kanala je na razpolago 3,4 mio šilingov. Dela do vsote

500.000 lahko po občinskem sklepu oddaja predstojništvo samo. Inštalacija centralne kurjave v stari šoli bo stala okoli 800.000 šilingov (cenitev podž. DI Franz Ebner). Na razpolago so sredstva iz programa ORE. Po sklepu deželne vlade dobi občina podporo 400.000 šil. V tej zvezi

je zastopnik EL Jože Wakounig opozoril na to, da bo treba kdaj misliti na kurjavo s sekanci, saj imajo kotmirski kmetje dosti lesa. Problem je le, da bi preureditev z električne na centralno kurjavo v ljudski šoli in gasilskem domu stala veliko denarja. Dolgoročno bo treba pri stari šoli misliti na celotno sanacijo (okna, toplotna izolacija). Drsališče se bo preuredilo v večnamensko igrišče (sredstva iz programa Leader Carnice, ok. 490.000). Nakup nove računalniške naprave za občino bo stal ok. 700.000–800.000 šil. Še letos se bo uredila pot za pešce na Ročici.

Lastniki namenjenih nezazidanih površin bojo za ureditev kanalizacije plačali 9 (vaško, stanovanjsko, trgovinsko, turistično območje) oz. 6 šil. na m² (obrtno in industrijsko območje). Humberškim pevcem (Sängerrunde Hollenburg) se za 50-letnico (28. 6. 98) podeli občinski grb. Kunalni davek, ki ga plačuje Humberk, se razdeli tako: občina Kotmara vas 48 %, Sele 22 %, Borovlje 19 %, Bistrica 7 %, Šmarjeta 4 %. Uredba velja za nazaj od 1. 1. 94 dalje. Kotmara vas bo morala v treh letnih obrokih vrniti 634.756 šil. V odseku 04 se bo uredila kanalizacija za Kotmaro vas z Reko vred in za del Čahorč.

Za konec je župan Goritschnig prebral predloge. EL predlaga nakup hladilne priklovice za kmete, ki od 1. 1. 98 ne smejo več klati doma.

NEMŠKO GOVOREČI V SLOVENIJI

Nemogoče je govoriti o enotni in kompaktni skupini

VEČPLASTNI problematki nemško govorečega avtohtonega prebivalstva v Sloveniji, s težiščem na Kočevarjih, je bil namenjen diskusijski večer pretekli četrtek, 20. marca, v šentjanskem k & k centru. Pod diskusijskim vodstvom Sonje Wakounig sta njihova zastopnika prof. Doris Debenjak in dipl. inž. Avgust Gril predstavila in tolmačila želje in težnje, predstave in tudi zahteve Kočevarjev, ki živijo v Sloveniji.

Že kratek uvod v zgodovino nemško govorečih na Slovenskem, ki sta ga podala gosta iz Slovenije, je pokazal, da ni moč govoriti o kompaktni, enotni skupini, ampak da imamo opravka z etničnimi otočki, ki se tako po svojem jeziku, običajih in predvsem po svojem socialnem in zgodovinskem ozadju med seboj krepko razlikujejo. Vreči Kočevarje na primer in nemško voreče v Mariboru ali Ljubljani v isti koš, bi pomenilo, da tisti, ki to namerava storiti, v bistvu o tej problematiki nima pojma in da hoče nemško govoreče kot skupino instrumentalizirati v svoje namene. Proti takšnim namenom pa sta predavatelja ostro protestirala.

Kako močne so jezikovne razlike, najbolj ponazarja dejstvo, da se Kočevarji in društvo »Most svobode-Freiheitsbrücke« iz Maribora, ki ga vodi odvetnik Ludvik Dušan Kolnik, med

seboj sporazumevajo v slovenski, ker so nemški jezikovni standardi enostavno prerazlični. Kočevarji govorijo srednjeveško inačico nemščine, ki so jo prinesli s seboj s koroško-tirolskega obmejnega območja, odkoder so jih v 14. stoletju Ortenburžani kot tlačane preselili

Medtem ko mariborsko društvo »Most svobode-Freiheitsbrücke«, pravice nemško govorečih v Sloveniji povezuje in pogojuje z vračanjem zasežene lastnine predvsem osebam, ki niso slovenski državljani, in vrhu tega zahteva enake manjšinske pravice kot jih imajo v

vojno sodelovali s partizani proti okupatorju, kar je za Avgusta Grila »svetla točka naše zgodovine«.

Zato je društvo tudi proti vračanju imovine neslovenskim državljanom, strogo pa je proti mešanju manjšinskih pravic z vračanjem lastnine tujim državljanom, kajti »v interesu nas vseh mora biti, da ostane Slovenija močna in bogata država, ne pa da se javna lastnina, kot so to gozdovi in zemlja, vrača tujim velekapitalistom in graščakom ali pa Cerkvi. Njihov režim smo svojčas tudi Kočevarji bridko okusili«.

Staroselsko društvo si od slovenske države pričakuje več posluha, finančno podporo muzeju v Kočevskih Poljanah in otroškemu zboru, željen je pa tudi nemški jezikovni tečaj. V diskusiji o kulturni podgotbi med Avstrijo in Slovenijo pa nočejo biti politični drobiž, prav tako pa odklanjajo recipročno obravnavanje manjšinskih zadev.

Diskusija o individualnih ali kolektivnih pravicah je tudi pri njih zelo živahna, zahteve po lastnem parlamentarnem zastopniku (»to bi za nas bila katastrofa«) ali enakem standardu pravic, kot ga uživajo Italijani in Madžari, sta Debenjakova in Gril ocenila po eni plati kot popolnoma nestvarne, po drugi pa kot izraz sanj in stremljenj

Posnetek z živahne razprave: Doris Debenjak, Sonja Wakounig, Avgust Gril

Foto: SV

v pragozd Kočevskega Roga. Tam se je ta jezik ohranil kot povsem samonikla in samostojna otočna oblika jezika. In kdor nima posluha zanj, ji bo le s težavo sledil.

Te jezikovne razlike so le slušni izraz tudi indifikacijske diferenciacije, ki jo faktično zaznamujeta dve različni društvi, predvsem pa različnost ciljev in namenov.

Sloveniji Italijani in Madžari, se Društvo kočevarskih staroselcev, zavzema za ohranitev kulturne dediščine, za podporo izobraževalni in prosvetni dejavnosti. Društvo opozarja na to, da se ne pojmuje kot predstavnik vseh nemško govorečih v Sloveniji, ampak zgolj Kočevarjev, ki so ostali na svoji zemlji in so slovenski državljani. Ti so med drugo svetovno

Dušana Ludvika Kolnika, ki da si lasti pravico govoriti v imenu celotne nemško govoreče skupine v Sloveniji, a do danes ni bil niti zmožen povedati, koliko članov da ima njegovo društvo. »Mi jih imamo okoli 100«, sta se pohvalila, v isti sapi pa naglasila, da kočevarski staroselci odklanjajo etnični kataster, ker je izredno problematičen. Omenila pa sta trenutno še zgolj teoretsko možnost, da bi pri naslednjih občinskih volitvah nastopila v občini Dolenjske Toplice lista s kočevarskimi kandidati. Če bo uspela, pa je stvar volilcev.

Urejata
 Mirko Messner
 in Jozi Wutte

Realnost, želja ali utvara?

Da narodi sami v sebi niso enotni – kdo bi o tem sploh podvomil? Parole o narodni enotnosti (oziroma poziv, naj se tako oblikuje) se porajajo običajno v hudih družbenih krizah; recimo svojčas v svetovni gospodarski krizi: v imenu narodne enotnosti (Volksgemeinschaft) so nemški nacionalsocialisti skušali manjšati vpliv levih političnih strank in delavskih sindikatov in ko so prevzeli oblast, so v imenu narodne enotnosti najprej zapirali in pobijali pripadnike levih političnih strank, nato katoličane in na koncu vse, ki se z njimi niso strinjali. Ko so na znotraj »pospravili«, so svoje orožje obrnili navzven in napadli druge narode. Nekateri izmed napadenih narodov – med njimi tudi slovenski – so se uničenju uprli. Ker niso bili ogroženi samo posamezniki, temveč narodi v celoti, so v uporabi pozvali k antifašistični narodni enotnosti.

Očitno je koristno vprašati se, kakšno vsebino ima narodna enotnost, saj zgodovina – in aktualnost – kaže, da si te vsebine nikakor niso enake.

Kaj lahko pomeni narodna enotnost danes, v Avstriji, za slovensko manjšino na Koroškem? V čem s(m)o si enotni koroški Slovenci? V ugotovitvi, da je treba pospeševati slovenski jezik in kulturo, da je treba zagotoviti njun razvoj. Čim pa vprašaš, kako se naj to zgodi, se začne razhajanje in to že v samem »jedru« slovenskih struktur, kaj šele med tistimi, ki se ne štejejo za podpornike tradicionalnih slovenskih organizacij, ki ne živijo v vaških sredinah, ki se po svojih delovnih pogojih, življenjskem stilu, znanju slovenskega jezika, svetovnem nazoru itd. močno razlikujejo drug od drugega.

Koroška je – sicer manj kot svojčas, a slej ko prej preveč – domovina nacionalističnih predsodkov in prikritega zaničevanja slovensko govorečih ljudi. Obenem je tudi – več kot svojčas – domovina (slovensko in nemško govorečih) Korošcev, ki jim je butalski nacionalizem odvrten. Kdor ima namen, prispevati k zvišanju življenjske kvalitete v tej deželi, si bo moral domisliti kaj inovativnejšega kot je sklicevanje na neko narodno enotnost, ki jo realni družbeni razvoj čedalje hitreje spreminja v utvaro.

KOKS je bil funkcionalen. Mimo njega ne bo vodila nobena pot, če resno govorimo o skupnih iniciativah. Obenem gre že za nekaj več: za sodelovanje protinacionalističnih sil, razumnih ljudi brez ozira na narodnost.

Dialog o razbitem porcelanu

V katerih točkah naj bi Zveza slovenskih organizacij nujno sodelovala z Narodnim svetom in po kaki poti bo mogoče priti do skupnega imenovalca – to je bilo vprašanje pod naslovom »Narodna enotnost«, ki smo ga postavili za uvod razprave. Objavljamo dva predloga in en (hudoben) komentar.

Marko Trampusch

Položaj narodne skupnosti je zelo zaskrbljujoč. Vprašanje se nam stavlja, na kateri način bi izboljšali sedanje stanje. Centralne organizacije nimajo skupnega imenovalca. Niti pri stvarnih vprašanjih, kaj šele pri političnih.

Zavzemanje ZSO za multikulturalnost, v prihodost gledano morda perspektivno, je aktualno gledano cesta enosmernica. Slovensko ljudstvo naj bi bilo odprto za soseda, le drugi del multikulturalnosti, nemškogovoreči, ni željan slovenske besede in kulture. Bolje bi bilo, da bi se ZSO pobrigala za skupen glas v narodni skupnosti.

Drugi partner v tem smešnem kolu, Narodni svet koroških Slovencev, je tudi vreden kritike. Genialna poteza NSKS z javnimi volitvami zbor narodnih predstavnikov se je izkazala kot »Rohrkrepierer«. V politiki NSKS se ni nič spremenilo, razočaranje v vrstah predstavnikov je veliko. Menda pri ZSO ni bolje. Se je pogovor, da riba pri glavi smrdi, uresničil?

Jaz, kot mali kmetiček v Dobu pod Komljem, sem sa-

njal – pri oranju njive –, da bo le bolje. Narodna skupnost bi se naj razumela kot ena. Dober model za to so frakcije EL po občinah. Tam sta združeni levičarji in desnica.

Nov narodni zbor naj bi se lotil poenotenja struktur. Najbolj pereče se mi zdi vprašanje časopisov. Vsako leto slišimo znova, da imajo probleme s financiranjem.

Slovenščino in našo kulturo bi morali prodajati kot produkt. Profesionalno in ne malodušno.

Združitev bi gotovo prištedila mnogo denarja. S prihranjenim denarjem naj bi podpirali privatni radio KOROAGOROTAN, pika.

Kulturne organizacije SPZ in KKZ naj uvidijo, da služijo le enemu slovenskemu ljudstvu. Potne stroške bo gotovo le vozni zaračunal. Prihranjen denar pa dajmo društvom, da ne bodo s praznimi želodci prepevali, igrali itd.

Imel pa bi še druge želje. Predšolska vzgoja na bi se že v družinah začela. Pogovorni jezik staršev in otrok naj je slovenski. To je edini garant za to, da otrok aktivno uporablja jezik. Brez slovenske besede ni slovenskega naroda. Vprašanje vrtcev pa je tudi vprašanje last-

Peter Waldhauser

Na prvo vprašanje (v katerih točkah sodelovati) ni težko odgovoriti, saj obe osrednji organizaciji nista sami sebi namen, temveč zadolženi, da vsaj v bistvenih vprašanjih preživetja narodne skupnosti (npr. otroški vrtci, šolstvo, uradni jezik, deželnozborni mandat, novelizacija zakona o narodnostnih skupnostih, medijska oskrba itd.) dejansko sodelujeta. To ter

Mučno je prigovarjati mačku, naj bo vljuden do psička.

uskaljen in enoten nastop navzven je najmanj, kar si naši rojaki – kljub vsej pluralnosti mnenj – od obeh osrednjih organizacij lahko pričakujejo.

Pot do tega pa je glede na spremenjene pogoje (Dunaj, Ljubljana) gotovo težka in ob vsem

porcelanu, ki se je v zadnjih letih intenzivno razbijal, najbrž tudi vsaj tako mučna, kakor je mučno prigovarjati mačku, naj bo vljuden do psička in narobe. Vendar do dialoga slej ko prej ni in tudi ne bo alternative.

Možnosti, da bodo to končno spoznali tudi gotovi bolj ali manj »zaslužni« funkcionarji in samozvani »šefideologi« obeh osrednjih organizacij in se le še vsedli za

skupno mizo, sicer niso velike, obupati pa le ni treba. Nasprotno, saj ni pričakovati, da bi se odpravili kar tako na (brezplačen) dopust in zapustili skupno skledo tistih podpor, od katerih se sami preživljajo, čeravno so namenjene drugim.

nega truda. Govorjenju naj sledijo dejanja, kot v Borovljah. Naša država je zadolžena, da nam to financira.

Ko sem doraščal, smo vedno znova govorili o samozavesti in kako bi jo dvigali. Čudim se, da narodna skupnost ni pridobila v teku časa dovolj samozavesti, da bi slovensko vzgojo bolje prodajali. Slovenščino in našo kulturo bi morali prodajati kot

produkt. Profesionalno in ne malodušno. Pozabimo malodušnost, barantanje in obračanje praznih besed, blatenje.

Še nekaj besed k podporam s strani Avstrije in Slovenije. Avstrija je dolžna, da narodni skupnosti nameni več denarja, Slovenija pa naj da po svojih možnostih. Proračune vseh društev in ustanov naj bi preverili strokovnjaki finančnih zadev. Proračun je samo eden in skupen. Denarni tok naj bo transparenten za vsakogar. Denar in rit je treba skrit – ta pogovor ne velja. Preveritev vseh denarnih tokov naj bi prevzel neke vrste slovenski »Rechnungshof«.

Če se moje sanje koga užalile, naj mi to ne zameri. Če si pa misli, da sem mu/ji stopil na prste, naj ve, da je bilo name-noma.

Pozdravlja vas kmetiček iz Doba.

Stanko Bučovnik

Koroški Slovenci smo organizirani v dveh organizacijah in se na najrazličnejše načine (politično, kulturno, gospodarsko, športno ...) poslužujemo njunih struktur in pomoči. ZSO in NSKS pa sta tudi organizaciji, ki zastopata interes koroških Slovencev v odnosu do avstrijske države in njenih institucij. Ravno pri tem zastopanju naših interesov pa se stvari zatikajo. Nastaja vtis, kot da bi interes koroških Slovencev, ki jih

Vprašanje ni, v katerih točkah organizaciji naj sodelujeta, ampak na kakšen način.

zastopa ZSO, nasprotoval interesu koroških Slovencev, ki jih zastopa NSKS. Zdi se, da si nisimo enotni v tem, kaj sploh hočemo, bodisi v Avstriji, bodisi v Sloveniji. Rezultat takega samostojnega nastopanja, npr. nasprotovanja v sosvetu, (denunciantski?) nastopi v Sloveniji, je, da institucije fundamentalne zahteve koroških Slovencev kot takšne enostavno zreducirajo na »mnenje« pač ene organizacije, ne pa kot voljo celotne narodne skupnosti. Potem pa institucije pričenjajo z izigravanjem.

Vprašanje torej ni, v katerih točkah organizaciji naj sodelujeta, ampak na kakšen način.

Trenutni način sodelovanja med ZSO in NSKS v najhujši meri nasprotuje interesu koroških Slovencev, kar potemtakem oboje odvzema legitimacijo glede zastopstva. Poleg tega pa bi se vsako skupno posvetovanje glede zaporedja in važnosti zahtev koroških Slovencev zaradi osebnih diferenc, antipatij ter oblastnih želja končalo v še hujšem sporu in zameri.

Zahteva koroških Slovencev je le ena, in sicer, da hočemo živeti pol-

nopravni (7. člen) in v miru. Glede konkretizacije in realizacije te zahteve imata osrednji organizaciji nalogo, da ob vključevanju strokovnjakov in znanstvenikov preverita najboljšo varianto. O spoznanjih in izsledkih se naj obvešča vsa narodna skupnost (časopisi, radio, televizija ...). Dokončna odločitev pa je stvar vse narodne skupnosti in mora nujno biti konsenzualne narave. Da pa se izognemu ravnotežju trme, je potreben gremij, v katerem so poleg osrednjih organizacij tudi posamezne skupščine (društva?) narodne skupnosti. Zastopstvo tega gremija pa naj prezentira tudi rezultate.

Od kod »dvostranost«

Pred drugo svetovno vojno je slovensko narodno gibanje na Koroškem izoblikovalo eno samo politično strukturo, krščansko-socialno in konservativno usmerjeno. V času nacistične okupacije se je pod vplivom Osvobodilne fronte izoblikovalo med koroškimi Slovenci levo politično krilo, ki je tik po vojni nekaj časa združevalo vso slovensko narodno gibanje. Ko je postalo jasno, da z združitvijo juž-

ne Koroške z novo Jugoslavijo nič ne bo, se je del koroških veljakov odcepil od Osvobodilne fronte in ustanovil strogo proti levi usmerjen Narodni svet koroških Slo-

vencev, iz OF pa je nastala končno Zveza slovenskih organizacij. Kljub popolnoma različnim svetovnim nazorom sta osrednji organizaciji sklenili vrsto skupnih zahtev in spomenic, naslovljenih na avstrijsko zvezno vlado; oblikovali sta Koordinacijski odbor koroških Slovencev, ki je usklajeval politične zahteve; pred nekaj leti je NSKS zapustil KOKS.

OBČNI ZBOR KRŠČANSKE KULTURNE ZVEZE

Prenova za boljše kulturno delo v tretjem tisočletju

NA občnem zboru Krščanske kulturne zveze pretekli petek v Celovcu se je v Tischlerjevi dvorani zbralo okrog 120 zastopnikov 44 od 54 včlanjenih društev, v prvih vrstah pa so sedeli predstavnici ministrstva za kulturo R Slovenije Milena Cerar, predsednik Slovenske prosvetne zveze v Celovcu dr. Gustav Brumnik, predsednik NSKS Nanti Olip, predsednik EL Andrej Wakounig, predsednik Slovenskega kulturnega središča v Ukvah v Kanalski dolini Rudi Bartoloth in predsednik Narodopisnega društva Urban Jamnik dr. Pavle Apovnik.

nazadovala, kajti proračunska sredstva Krščanske kulturne zveze, kot je poročala tudi blagajničarka Mici Mak, so v obdobju od leta 1995 do 1997 usahnili kar za dva milijona šilingov.

V imenu nadzornega odbora je Marica Hartman finančno poslovanje KKZ ocenila kot smotno, varčno in vestno, izpostavila pa je problem negotovosti subvencij tako iz Slovenije kot Avstrije, ki hromi programirano kulturno delo. Posebej pa je ob tem še pohvalila organizirano delo z mladino in ponudbe kulturnih prireditev šolam.

čestital k uspehom, izrazil zadovoljstvo ob plodnem sodelovanju in solidarnost pri pridobivanju osnovnih materialnih pogojev in avtonomnem delovanju.

Volitve niso prinesle bistveno novega, v ožjem vodstvu so predsednik dr. Janko Zerzer, podpredsednika dr. Miha Vrbinč in Marija Perne, tajnik ostaja Nužej Tolmajer, njegov namestnik pa je Franci Tomažič, iz prejšnjega vodstva je tudi blagajničarka Mici Mak. V upravni odbor so bili na novo izvoljeni poleg dosedanjih članov še Veronika Kušej, Franci

Gostje in zastopniki v Krščansko kulturno zvezo včlanjenih društev

Foto: Gotthardt

Predsednik KKZ dr. Janko Zerzer je v uvodnem poročilu podal zgodovinski pregled delovanja kulturne organizacije, opozoril, da izvira iz nekdanje Krščansko-socialne zveze, na katero se poleg KKZ sklicuje tudi Slovenska prosvetna zveza. Ob tem pa je v smislu produktivne konkurenčnosti poudaril: »Vprašanje, kdo je bolj legitimen otrok, danes hvala bogu ni več problem, kajti vsi, ki jim je kulturna rast pri srcu in nič drugega, se veselijo, da se tu in tam opravlja solidno delo, seveda z deloma precej različnimi težišči, in da med centralama ni malenkostnega ljubosumja in hromečih konfliktov.«

Tajnik KKZ Nužej Tolmajer je podal poročilo o obširnem delovanju in pri tem izpostavil predvsem delo z mladimi. Na tem področju že deset let potekajo jezikovne počitnice za mlade v Sloveniji, prihodnje leto bo že 25-letnica mladinskega in lutkovnega gledališča, ki je doslej uprizorilo 124 premier, poteka 15 let od ustanovitve etnografskega oddelka, ki je pozneje preraslo v narodopisno društvo Urban Jamnik. O pomembni podpori včlanjenim društvom je kritično pripomnil, da je po finančni plati žal precej

Podpredsednik KKZ dr. Miha Vrbinč

Foto: Gotthardt

»Odgovor je jasen. Krščanska kulturna zveza bo kot organizacija, ki je kot centrala v Celovcu še posebej na vidiku vseh, v prihodnjem letu izvedla notranjo reformo ... Gre za proces obnove, ki ga želi izvesti temeljito in skupno z nameščenci in odborniki ob strokovni spremljavi podjetniškega svetovaleca s skupinsko-dinamičnimi seminarji, povpraševanji, ciljnim nalogami in s preverjanjem rezultatov le-teh. To delo – začeti se mora takoj po občnem zboru – naj nam znotraj organizacije pomaga najti odgovore na izzive časa. Krščanska kulturna zveza mora kot kulturna organizacija koroških Slovencev vedeti, kam želi in kako hoče to doseči ...«

Na občnem zboru je podal poročilo tudi predsednik Narodopisnega društva Urban Jamnik dr. Pavle Apovnik.

O perspektivah za nadaljnje delo in o prenovi organizacije je spregovoril podpredsednik organizacije dr. Miha Vrbinč (glej okvir!).

Predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Gustav Brumnik je v pozdravnem nagovoru partnerski kulturni organizaciji

Tomažič, mag. Marjan Gallob in mag. Štefan Kramer.

Ob občnem zboru je KKZ na slavnostni prireditvi podelila Janežičeva priznanja Janezu Kolterju, Jasni Novak-Nemec, Jožetu Pasterku, Nantiju Pristovniku, Stanku Wakounigu in posmrtno Slavku Nemcu. Ob tej slovesnosti pa je zapel tudi Oktet Suha.

J. R.

NOVE GLASBENE ZBIRKE KKZ

»Sen o vrnitvi« v skladbah slovenskih skladateljev na tujem

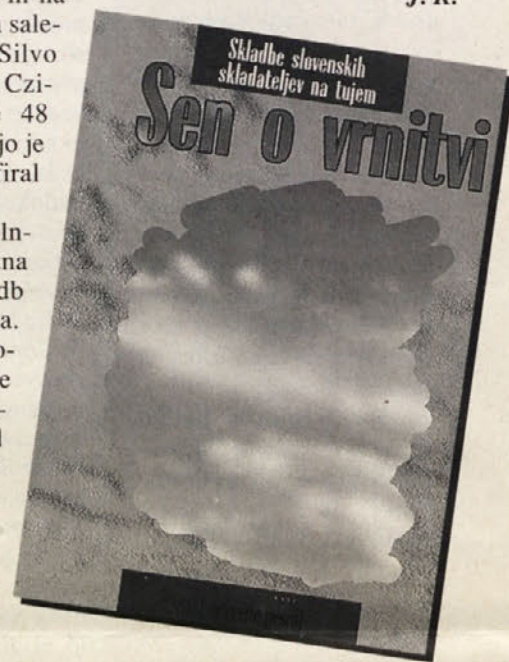
Pred nedavnim je Krščanska kulturna zveza v Celovcu izdala tri obsežne zvezke v okviru glasbene edicije »Sen o vrnitvi« – Skladbe slovenskih skladateljev na tujem. Prvi zvezek pod istim imenom vsebuje tretji del cerkvenih pesmi osmih skladateljev, ki jih je usoda druge svetovne vojne ob obračunu zanesla na tuje. To so skladatelji Marko Bajuk (Spittal, Argentina), Alojzij Gerzinič (Argentina), Gabriel Čemernik (Argentina), Ciril Kren (Argentina), Mirko Rener (Nemčija), Vendelin Špendov (ZDA) in na Koroškem dobro znana salezijanska duhovnika Silvo Mihelič in dr. France Czigana. Zvezek vsebuje 48 njihovih skladb, uredil jo je dr. Edo Škulj, notografiral pa Vito Primožič.

Edicijo tokrat dopolnjujeta dva obsežna notna zvezka skladb in priredb dr. Franceta Czigana. Prvi vsebuje kar 78 posvetnih pesmi za mešane zборе, večina jih je koroških ljudskih, med njimi pa zasledimo tudi uglasbitve in priredbe pesmi koroških pesnikov kot npr. Milke Hartmanove, Lovra Kaslja in Valentina Polanška.

V tretjem zvezku so Czigane duhovne pesmi za mešani zbor. Tudi med njimi je mnogo priredb in harmonizacij slovenskih koroških nabožnih pesmi iz različnih krajev. Oba zvezka Ciganovih mešanih zborov je uredil naš koroški ciganoslovec prof. Jožko Kovarič, notografijo in opremo je opravil Tadej Lenarčič, priloženo dokumentacijo pa je lektoriral dr. France Vrbinč.

Vse tri edicije skladb lahko nabavite pri Krščanski kulturni zvezi v Celovcu.

J. R.

KULTURNE NOVICE

DANES JOURNAL PANORAMA

Danes, v četrtek, 2. 4. ob 18.30 bo na prvem programu avstrijskega radia Ö1 oddaja volks- und staatsfeindlich. Die Deportation der Kärntner Slowenen, ki jo je pripravil Gerhard Roth. V oddaji med drugim sodelujejo Andrej Kokot, Florijan Sienčnik, Anica Krasnik in dr. Valentin Sima.

NAGRADA ILLUSTRATORKI OSOJNIKOV!

Avstrijsko nagrado za otroško in mladinsko knjigo je za ilustracije knjige »To je Ernest« prejela ilustratorka Mojca Osojnik. Knjiga je izšla v založbi Drava. Čestitamo!

NARAVNI VRT

V okviru Rožanske kulturne vige je preteklo soboto v Škofičah predavala biologinja Tjajana Angerer. Njena tema »Naravni vrt« je pritegnila kar precej poslušalcev, ki so jim ekološki problemi blizu. Predavateljica jim je predstavila zakonitosti simbioze rastlinstva in živalstva v vrtu, predvsem mikrofavne, za zdravo vzdrževanje biološkega ravnovesja, spregovorila o pravilnem gnojenju in uničevanju škodljivcev in tudi o posledicah pretirane uporabe pesticidov in herbicidov. Za zdravo okolje poskrbi narava sama, človek naj ji ob tem samo pomaga.

MARTIN KUŠEJ V STUTTGARTSKI OPERI, HANS KRESNIK V BERLINU

Kar dva umetnika iz pliberškega konca sta opravila uspešni režiji v renomiranih gledaliških hišah v Nemčiji. Pretekli konec tedna je bila premiera Beethovnovih oper »Fidelio« v Stuttgartu, ki jo je režiral Šmihelčan Martin Kušej. Po intervjujih premiernih poslušalcev sodeč so mnenja o inscenaciji ostro deljena. Enotnega mnenja pa so si nasprotniki in zagovorniki v tem, da nihče ni ostal ravnodušen do predstave, strokovne kritike pa so v glavnem pohvalne.

Pliberčan Hans Kresnik pa je na svojstven koreografski način v Berlinu insceniral »Hotel Lux«, kamor so se zatekali politični begunci v Moskvi pred nacisti.

Oba režiserja sta se umetniško uveljavila v svetu, morda pa bosta kdaj tudi lahko kaj režirala v pliberškem kulturnem domu?

FESTIVAL ACHTERNBUSCHA

Ob 60-letnici nemškega umetnika Herberta Achternbuscha poteka v Beljaku festival z njegovimi deli: gledališke uprizoritve in razstava slik. Predstave so v Studiobühne, razstava pa od 15. aprila dalje v galeriji Unart, Kaiser-Josefs-Platz 3 v Beljaku.

MLADINA ZA MLADINO

Kontaktna leča žal le enkrat na leto

OBILICA priprav na vsakoletno mladinsko prireditev, trud in skrb za gladko potekanje so se vendar splačali. Okoli 700 mladincev (pa nekaj »ta starih« tudi) je obiskalo tridnevno prireditev, čeprav s tem še ni rečeno, da bi obisk ne mogel biti boljši.

Prav gotovo je največ ljudi pritegnila glasba, bistvo pa je vendarle bilo, da so bili mladi tri dni sami med seboj in da so si oblikovali srečanje po svoji zamisli. V organizaciji je morebiti tu in tam malce zaškripalo, a udeleženci tega niso začutili (na primer zadrževanje hrvaške

Duo de Kora je s svojevrstnimi instrumenti in nevsakdanjo glasbo

S svojimi pesmimi so se vrstnikom predstavili M. Höck, Jana Sommeregger, Till Busch in Veronika Boschitz.

glasbene skupine na meji, ko je bilo prireditelje pošteno strah, da bo koncert padel v vodo).

Nimam namena, ocenjevati posamezne točke, dejstvo je le, da bi mladina krvavo potrebovala stalne prostore, kjer bi se lahko srečevala in občasnno tudi organizirala svoje prireditve. Kot vselej, je tudi tu po sredi denar. Dijkom in dijakinjам slovenske gimnazije pa želimo, da ne izgubijo poguma in da razmišljajo še naprej o načinih kontaktiranja z mladino v vsej deželi, tudi na osnovi skupnih akcij – saj v privatnih kontaktih ni problemov!

Ko so lani v beljaškem študijskem teatru – Studiobühne – pripravljali gledališki projekt »Ich bin das Volk«, so se njegovi nosilci lotili še vzporednega projekta. Skupaj z deželo Koroško in delovno skupnostjo »ARGE Kärnten – Grenzüberschreitung durch Toleranz« so nagovorili mlade, naj obravnavajo po svojih vidikih in s svojih stališč tematiko rasizma in fašizma na Koroškem. Tudi dijaki Zvezne gimnazije za Slovence ter dvojezične trgovske akademije so sodelovali.

Prve rezultate teh del, ki so povečini scenski teksti mladih, so vpletli v lansko premiero »Ich bin das Volk«, zdaj pa je mladina diskutirala z vidnimi deželnimi politikami o stvareh, ki jo žulijo. Klubski šef SPÖ Herbert Schiller, deželni poslanec mag. Raimund Grilc in deželni poslanec Fritz Schretter so morali odgovarjati na kritična vprašanja dijakov, ki so prišli z

STUDIOBÜHNE

Diskusija z mladino o rasizmu

Dijaki in zastopniki politike v Beljaku

Foto: C. d. Pasqualin

dvojezične trgovske akademije v Celovcu, z gimnazije na Plešivcu, trgovske akademije v Velikovicu in s slovenske gimnazije.

Največ zanimanja so namenili olimpijskim igram »senza confini« ter odnosu do manj-

šin v deželi, govorili pa so tudi o funkciji vzornikov, ki jo nosijo politiki, o Heimatdienstu in o srečanju na Ulrichsbergu/Vrhu. Dijaki so nazadnje izrazili upanje, »da bodo besedam sledila dejanja«.

PREDSTAVITEV KOLENIKOVE KNJIGE

Ujeta trda preteklost ljudstva

Zanimanje za Kolenikovo knjigo je presešlo vsa pričakovanja

Foto: SV

Koliko ljudi je privabil sam avtor knjige »Mali ljudje na veliki poti« Lipej Kolenik s svojo trdno zvrstnostjo in koliko jih je privabila tematika narodnoosvobodilnega boja in antifašizma, bi bilo za predstavitev predvčerajšnjim v Pliberku težko reči. V glavnem: dvorana pod posojilnico je bila nabito polna. Nekateri so knjigo že prebrali, drugi jo po predstavitvi zagotovo bodo.

Predstavitev domačega avtorja iz pliberškega kraja je začel moški zbor »Foltej Hartman« z ubranimi ljudskimi in partizanskimi pesmimi. Avtorja Kolenika je predstavil predsednik »Edinosti« Jožko Hudl, potem pa je povzel besedo tajnik Slovenske prosvetne zveze Janko Malle. Ta se je avtorju zahvalil, da je doprinesel pomembno literarno gradivo v naš zgodovinski spomin iz najhujšega obdobja nacifašizma in velike epohe upora koroških Slovencev.

Knjigo je predstavil njen lektor Mirko Messner. V predstavitvi je poudaril trnjevo pot antifašistov in borcev za osvoboditev. Vedno so jih psovali z izdajalci domovine. Že takrat, ko so se uprli, potem domači nacionalisti, nato Angleži, doživeli so udarce avstrijske

partije ob informbiroju, proti njim pa se je obrnila tudi cerkev. Prav zaradi vztrajanja je Kolenika kot avtorja in vse, ki so te pritiske zdržali, imenoval velike, ne male ljudi.

Potem, ko je Anita Hudl prebrala odlomek iz Kolenikove knjige, tisti del, ki govori o wurfkomandovcih po vojni, je spregovoril avtor. Povedal je, da je zapisovati pričel že pred nekako tridesetimi leti. Njegova vodilna želja pa je bila ohraniti spomin tudi sorojakom in predvsem mladim. Kolenik je z neverjetno

Avtor je podpisal kar precej izvodov knjige

Foto: SV

svežim spominom predstavil pravo zgodovino svojega kraja in širše okolice.

Obiskovalci so obsedeli, razvila se je sproščena debata, potem pa so mnogi tudi posegli po knjigah.

PREMIERA V ŠMIHELU

Kdo je najboljši med brati?

DOKAJ nenavaden naslov je dal Feri Lainšček svoji lutkovni igrici: Brat je, škrt je, tat je. In nenavadna, boljše rečeno: drugačna kot sicer je bila tudi uprizoritev. Pod vodstvom režiserja Saše Jovanoviča, strokovnjaka za lutke, ki je rajžal domala po vsej Evropi in se seznanjal z lutkarsko tradicijo in inovacijami po tujih deželah, so šmihelski lutkarji pričarali resnično pravljico vzdušje sredi gozda, vdahnili življenje škrtom, ki jih je, tako kot sceno, izdelal Žiga Lebar, z njimi plesali, se pogovarjali, plesali, sumničili drug drugega, malce lagali, se radi imeli in bili vseč otrokom in odraslim.

Štef Merkač, vodja skupine, je »oživil« kar dva škrtata hkrati in z menjavo glasu in karakterja ustvaril dva popol-

noma različna lika. Barbara Budin in Marko Jernej sta prav tako spretno vodila lutki, škrtaje so poželi aplavz na odprti sceni. Glasbo sta prispevala domačinka Lenčka Kupper in Ludwig van Beethoven. Odlični par, kot smo lahko slišali! Čisto nič ni motilo, nasprotno, bilo je celo del igre, da se je animatorje videlo za sceno – otroci so videli samo škrate, živeli z njimi, čakali na razplet te kriminalke v malem in si oddahnili, da nazadnje vendarle zmaga dobrota in razumevanje med brati, čeprav ima vsak svoje napake; prav v tem so si namreč enaki.

Predstava je dosegla zavidljivo strokovno raven in jo priporočam vsem prosvetnim društvom in šolam, da Šmihelčane povabijo v goste. Otroci namreč silno zavzeto sledijo dogajanju, le pri najmlajših običajno pade koncentracija po približno dvajsetih minutah. A to je pogojeno s starostjo in ne z igro.

Na vsak način pa se mi dozdeva, da so šmihelski lutkarji dosegli novo raven izražanja, da se je delo v preteklih letih silno obrestovalo, saj so danes gotovo najbolj »profesionalna« lutkarska skupina na Koroškem. Ne manjka jim namreč poguma, spoprijemati se z novimi pristopi in vedno znova je čutiti navdušenost nad delom, kjer je rutina resnično pomagala, ne pa ovira v prepričljivosti. S. W.

Pravljica in očarljivi škartje v Šmihelu

Foto: SV

PRIREDITVE

ČETRTEK, 2. 4.

CELOVEC, na KKZ - KKZ, SNI »Urban Jarnik«
10.30 Predstavitve knjige »Nagrobni napis«

CELOVEC, v Landhauskeller
20.00 Manfred Kratochwill bere Francois Villona, spremljiva kvartet Primusa Sitterja

PETEK, 3. 4.

BOROVlje, v dvoj. otroškem vrtcu
9.00 Dan odprtih vrat

ŠENTJAKOB, v regionalnem centru - KIS
10.00 Uspešna prireja mleka in mesa (Interreg).
Seminar za živinorejce

BOROVlje, na Glavnem trgu - občina Borovlje
14.00 Kmečki trg. prodaja kmečkih pridelkov

TINJE, v Domu
14.00 Slikanje na steklo - okenski motivi
(do 18. ure in v soboto od 9. do 17. ure)

DVOR PRI VRBI, v cerkvi
19.00 Sv. maša za rajne in žive pevce in pevke, podpornice in podpornike zbor »Jakob Petelin Gallus«; po maši kratek koncert;

ČEPIČE, pri Juenni - SKD Globasnica in SPD »Edinost« Šteben
20.00 Filmski večer in dia-predavanje

ROŽEK, Galerija Šikoronja
20.00 Gunda König bere pesmi na temo »Erste Liebe«.
(Selma Meerbaum in Paul Celan)

ŠENTJANŽ, v K & k centru - k & k in SPZ
20.00 F. Mitterer: »Za idiote ni prostora«.
Gostuje igralska skupina SPD »Radiše«

SELE, v farni cerkvi - PD Sele
20.30 Koncert »Pesem upanja«.
nastopa zbor »Rož«, vodi Lajko Milisavljevič

SOBOTA, 4. 4.

PODGORJE V ROŽU, v gostilni Auer - KIS in Carnica Rož
09.00 Oplemenjevanje starih dreves; prispevek s kosilom 200.- šil.

GLOBALNICA, pri Šoštarju - SKD Globasnica
in SPD »Edinost« Šteben

14.30 Otroški popoldan z lutkovno predstavo »Rdeča kapica«
in z otroško olimpijado

NEDELJA, 5. 4.

GLOBALNICA, pri Šoštarju - SKD Globasnica in SPD »Edinost«
Šteben

15.00 Zaključek 26. globaškega kulturnega tedna.
Premiera igre »Srečna hiša, dober dan«; rež. P. Sticker

PLIBERK, pri Božjem grobu
19.30 Skavtski križev pot

SREDA, 8. 4.

TINJE, v Domu
19.30 1848 »Pomlad narodov«? Revolucija 1848 med nacionalnim
in razrednim; pred. dr. Igor Grdina

SOBOTA, 11. 4.

RADIŠE, pred kulturnim domom - SPD Radiše
22.00 Velikonočna baklada

SREDA, 15. 4.

TINJE, v Domu
15.30 Plesni tečaj za otroke med 8. in 12. letom
(vodi Gregej Krištof)

BELJAK, v mestnem kinu - Studiobühne
16.45 (in ob 18.45) Herbert Achternbusch: Picasso in München
19.00 Vernisaža del Herberta Achternbuscha v galeriji Unart,
Kaiser-Josefs-Platz 3 (razstava do 9. maja)

ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k - Slovensko planisko društvo Celovec
20.00 Odprtje razstave »Planine v sliki«. Fotorazstava Slovenskega
planinskega društva Celovec;

ČETRTEK, 16. 4.

BELJAK, v mestnem kinu - Studiobühne
18.45 Herbert Achternbusch: Picasso in München

TINJE, v Domu
19.00 Predavanje: Internet - izziv in možnost za koroške Slovence;
pred. Hanzi in Franci Tomažič

PETEK, 17. 4.

ROŽEK, Galerija Šikoronja
18.00 Posredovanje umetnosti »Približevanja«

NEDELJA, 19. 4.

ŠMIHEL, v farni dvorani - KPD Šmihel
11.00 Otroška igra »Čarovnik iz Oza«.
Nastopa: otroška gledališka skupina iz Borovelj;

ŠMARJETA V ROŽU, v farni dvorani - Katoliška prosveta
v Šmarjeti

19.30 Vigredni koncert »S pesmijo v pomlad«. Nastopajo: cerkveni
zbor, MGV Schneerose; A capella; Komorni zbor Borovlje;

PONEDELJEK, 20. 4.

CELOVEC, na Zvezi-Bank, Paulitschg. 5-7 - Zveza Bank
18.00 Redni občni zbor Zveze-Bank

SOBOTA, 25. 4.

SELE, pri Trklnu - Alpski klub Obir
20.00 Srečanje ansamblov treh dežel

4. festival otroške in mladinske knjige

1. aprila 1998 v ljudski šoli v Bilčovsu
2. aprila 1998 v ljudski šoli v Selah
3. aprila 1998 v ljudski šoli v Straji vasi

SPORED:

8.30 Igra z otroki »Knjiga nastaja« -
Obisk pisateljice Elisabeth Streit-Maier.
9.30 Lutkovna igra »Zmeda v deželi knjig«.
Kviz, žrebanje nagrad
19.30 »Primerna knjiga za primerno starost« -
mag. Milena Blažič svetuje staršem

Od 8. do 20. ure vselej razstava slovenskih
otroških in mladinskih knjig

PRIREDITELJI: Slovenska prosvetna zveza, Krščanska kulturna zveza,
deželni šolski svet za Koroško, založbi »Drava« in »Mohor-
jeva«, knjigarni »Naša knjiga« in Mohorjeva, slovenski spo-
red ORF, društvo Mladi rod

KMEČKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST (KIS)

vabi na interreg-seminar za govedorejce

»Uspešna prireja mleka in mesa«

v petek, 3. aprila 98, od 10. do 16. ure,
v regionalnem centru v Šentjakobu

vabi na praktični tečaj

»Cepljenje sadnih dreves«

v soboto, 4. aprila 98, od 9. do 16. ure,
v gostilni Auer v Podgorjah (Maria Elend) v Rožu

Samoprispevek: 200.- šil. vklj. kosilo

Vaš partner za transport + turizem
STENČNIK
A-9141 DOBRLA VAS
Telefon (04236) 2010-0
Telefax (04236) 2010-11

MEDUGORJE	15. - 18. 4. 98	S 1.950,-
OTOK MAINAU	23. - 26. 4. 98	S 3.190,-
MATERINSKI DAN	10. 5. 98 vklj. kosilo	S 350,-
ODDIH NA MORJU	21. - 24. 5. 98	S 1.080,-
PARIZ - EURO DISNEY	12. - 16. 7. 98	S 4.280,-

Zahtevajte podrobnejše informacije
Prijave: A - 9141 DOBRLA VAS, Tel. 0 42 36/20 10 12

Marija Kelih iz Sel - osebni
praznik; Marko Tischler iz
Borovelj - 14. rojstni dan; Git-
ka Sadjak - Opetnik iz Vidre
vasi - 30. rojstni dan; Marija
Jenko iz Borovelj - 42. rojstni
dan; Ana Stoderegger iz Ma-
lenc - 30. rojstni dan; Gabriela
Novak z Bele pri Železni Kapli
- 42. rojstni dan; Anamarija
Polzer iz Šentprimoža - rojstni
dan; Katarina Opertschan s
Plaznice - rojstni dan; Rudolf
Grillitz iz Lovank - rojstni
dan; Franc Jug iz Sel - rojstni
dan; Matilda Božič iz Žrelca -
95. rojstni dan; Ana Polzer iz

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 2. 4.
18.10 Rož - Podjuna - Zilja
PETEK, 3. 4.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 4. 4.
6.08 Od pesmi do pesmi - od
srca do srca
NEDELJA, 5. 4.
6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten!
(mag. Martin Dovjak)
18.00 Za vesel konec tedna
PONEDELJEK, 6. 4.
18.10 »Kratek stik«
TOREK, 7. 4.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 8. 4.
18.10 ob 60-letnici
Lenčke Kupper
21.04 Primorski obzornik

PRAZNUJEJO

Šentprimoža - rojstni dan; Ber-
ta Piskernik iz Lobnika - 36.
rojstni dan; Lenca Koletnik iz
Čirkovč - rojstni dan; Marija
Plautz - rojstni dan; Dorica
Stumpf z Radiš - rojstni dan;
Helena Paulič z Obirskega -
59. rojstni dan; Hanzi Gasser
iz Kajjaz - osebni praznik;
Marko Trampusch z Doba -
rojstni dan; Marija Dumpel-
nik iz Štebna - rojstni dan;
Marija Šranc iz Nonče vasi -
rojstni dan; Helena Mert z Bi-
strice - rojstni dan; Rihard Po-

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 5. 4.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 6. 4.
2.00 ORF 2 (Ponovitev)
16.20 TV SLO1 (Ponovitev)
I Spored Radiotelevizije
Slovenije na satelitu
I Velika noč na Krasu
I Odkrivanje sveta tiskane
besede: 4. festival otroške
in mladinske knjige
I Ko utihnejo zvonovi:
ragljanje v Podjuni
I Križev pot: duhovna
priprava na veliko noč
I Nogomet: koroški derbi
v regionalni ligi
Austria/VSV - SAK

INFORMACIJSKA

BROŠURA

Kmečka zavarovalnica je
izdala letošnjo informacij-
sko brošuro z naslovom
»Leitfaden 1998«, iz katere
so razvidni vsi važni podatki
za kmete v zadevah zavarov-
vanja. Vključene so vse no-
vosti iz socialne reforme
glede bolniškega, nezgodne-
ga in pokojninskega zavarov-
vanja, napotki in informacije
so pregledno razporejeni, na
voljo so tudi statistični po-
datki in važni naslovi.

»Leitfaden« dobite lahko
zastonj pri deželni podružni-
ci Kmečke zavarovalnice ali
pa iz dunajske centrale po
telefonu: 01 / 79 7 06-28 01.

Dvojezični otroški vrtec

»jaz in ti« v Borovljah

vabi na
velikonočni bazar
in dan odprtih vrat

v petek, 3. 4. 1998,
med 9. in 15. uro.

Poleg tega je možno vpisovanje!

Dr. Franc Wutti

zdravnik splošne prakse
v Borovljah, Dollichgasse 5,

sporoča, da bo njegova or-
dinacija zaradi dopusta za-
prta od 6. do 8. aprila
1998

ter zaradi udeležbe pri
zdravniškem izobraževanju
16. in 17. aprila.

točnik iz Grabelj - 70. rojstni
dan; Pepi Dovjak iz Grabna -
dvojni praznik; Jozi Weber iz
Želuč - 35. rojstni dan; Fini
Einspieler z Zgornje vesce -
rojstni dan; Marica Hafner iz
Srej - rojstni dan in god; Fridi
Aichholzer s Kota pri Šentja-
kobu - rojstni dan; Martina
Čokl iz Globasnice - 20. rojst-
ni dan; Franciska Brumnik z
Obirskega - rojstni dan; Mojca
Traunik iz Malčap - rojstni
dan; Franc Kuežnik z Doba -
rojstni dan; mag. Jože Blajs iz
Celovca - rojstni dan.
Slovenski vestnik čestita!

SLOVENSKI
VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE Jože Rovšek
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tavriser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

■ Pismo bralke

Pismo, ki ga je Rezika Iskra poslala tudi »Kronenzeitung«

Spoštovane dame in gospodje!

Če bi ne bila šolska tematika tako resna zadeva, bi se ob naslovih kot je »Upor učiteljev proti sistemu dvojezičnih šol« morali smeja. Proti neumnosti res še ni zdravila.

Nekaj enojezičnih učiteljev se gre vstajo proti sistemu, ki so ga hoteli imeti sami. Reforma manjšinskega šolstva iz leta 1988 je nastala na osnovi ljudskega povpraševanja koroškega Heimatdiensta in iniciative frakcije FPÖ v koroškem deželni zboru. Torej niso bili dvojezični učitelji tisti, ki so sprožili novelizacijo manjšinskega šolskega zakona.

Novosti so med drugim:

– znižanje števila učencev po razredih (največ 20, paralelni razredi od 9 učencev naprej)

– ureditev sistema z drugim učiteljem (po razredih s prijavljenimi in neprijavljenimi učenci)

– uvedba didaktičnih delavnic.

Prednost nižjega števila učencev v ljudskih šolah koristi tako eno kot tudi dvojezičnim učiteljem! V prvi vrsti pa seveda učencem. Enojezični učitelji radi poučujejo na dvojezičnih šolah, saj imajo zaradi paralelnih razredov vselej nižje število učencev, drugače kot njihovi enojezični kolegi na enojezičnih šolah.

Z uvedbo sistema z drugim učiteljem je nastalo 140 novih mest za enojezične učitelje. S tega vidika se 78 učiteljev, ki so na južnem Koroškem dali podpis za akcijo

proti dvojezični šoli, ne upira le sistemu, ki so ga želeli sami, temveč tudi proti lastnim enojezičnim kolegom, tako imenovanim drugim učiteljem! Če bi posvetili več časa za svojo lastno izobrazbo, bi imeli manj časa za tako smešne in neumne akcije.

Če piše v članku, objavljenem v »Kronen Zeitung«, da obstajajo problemi, ker veliko otrok ne zna besede slovensko, je treba tudi povedati, da so bile v preteklosti vedno znova akcije, sprožene z namenom, da bo takih otrok tudi zares vedno manj – akcije od leta 1956 dalje, da ne govorimo o medvojnem času, ko je veljalo geslo: »Napravite mi to deželo nemško!« Problemov pa nimajo tisti učitelji, ki se gredo vstajo in bedaste akcije, temveč dvojezični učitelji, ki se pošteno trudijo, da pospešujejo otroke z znanjem materinščine, otrokom brez znanja slovenščine pa nudijo atraktiven dvojezični pouk, osnovan na najnovejših metodično-didaktičnih spoznanjih, ki jih dvojezični učitelji aktivno spremljajo. Ti učitelji posvečajo precej svojega časa izobraževalnim seminarjem na univerzi ali pa pri prireditvah pedagoškega inštituta. Tudi didaktične delavnice so vedno dobro obiskane, zato ti učitelji nimajo časa za kakšne akcije proti svojim enojezičnim kolegom. Pravzaprav je žalostno, da se morajo dvojezični učitelji vedno braniti proti nekvalificiranim, smešnim, bedastim in razen tega neresničnim obdolžitvam. Ne drži namreč, da je v razredu z drugim učiteljem dvojezični učitelj pristojen le za otroke, prijavljene k dvojezičnemu pouku. Odgovoren je za vse otroke. Učiteljski izpit ima v nemščini, kot

■ Pismo bralca

Sprava (s kom?), kaj je to?

Z zanimanjem sem prebral prispevek v vaši prejšnji številki ob 75-letnici dr. Valentina Inzka oz. o simpoziju, posvečenem njemu, v Modestovem domu. Dr. Inzku priznavam njegovo poštenost in prizadevanje za sinodalno spravo med obema narodoma na Koroškem in tudi njegove zasluge za priznanje Cerkve na Koroškem za obstoj obeh narodnosti. Ker pa po obeh referatih (Klaus Einspieler in Vinko Ošlak) ni bilo prave diskusije, se moram oglasiti preko časopisa. Ne bi se mogel strinjati z mnenjem mag. Ošlaka, da je sprava

vsi njegovi nemško govoreči kolegi. Dodatno pa ima kvalifikacijo za dvojezični pouk in zato je tudi boljše plačan. Boljša kvalifikacija – več denarja! Dodatna kvalifikacija je dostopna za vsakogar, pod pogojem, da je dovolj inteligenten. Seveda pa je lažje in manj zahtevno, če se zadovoljijo s tem, da rovarijo proti svojim boljše kvalificiranim kolegom. A kakor sem povedala že prej, proti neumnosti še ni zdravila.

Nazaj k vašemu članku »Lehrer-Aufstand gegen System in den zweisprachigen Schulen« Če bi bil pisec inteligenten, bi se moral najprej seznaniti z dvojezično šolo, preden bi pisal take članke, ki blatijo. Taki članki, polni podtikanja in neresnic, ne služijo sožitju obeh narodov in nasprotujejo duhu združene Evrope.

Rezika Iskra,
dvojezična učiteljica
na dvojezični ljudski šoli
v Kotmari vasi

va pogojena s pozabo, kajti ta lahko prekrije tudi marsikatero krivico, ki pa je cerkev v duhu krščanske ljubezni ne bi smela dovoliti.

Naj spet pogrejem slovenski napis v kotmirski cerkvi, ki so ga nacisti leta 1941 prepleskali, Cerkev pa ga že skoraj 57 let ni obnovila. Naj morda čakamo na pozabo in šele potem doživimo spravo?

Vse tako kaže. Že več kot deset let se dopisujem z ordinariatom krške škofije in celo s škofom dr. Kapellarijem, pa se ni še nič premaknilo. Zadnji odgovor, katerega sem 10. novembra 1997 prejel od škofijskega ordinariata, pa vsebuje celo tale tekst in nasvet:

Marinjak, Kotmara vas

RAVNE NA KOROŠKEM

Poslanstvo in interesi članstva Zveze borcev

NA nedavni letni konferenci so člani Krajevnege odbora ZZB NOB z Raven na Koroškem pregledali storjeno v preteklem letu, sprejeli letošnji program dogajanj, čestitali jubilentom iz svojih vrst, se seznanili z novostmi pri izvajanju vojne zakonodaje in z dogajanjem pri izbiri lokacije za gradnjo Doma starostnikov Mežiške doline. Predsednica Vera Horjak je preko sto udeležencem srečanja med drugim dejala, da so spominska obeležja iz časa slovenskega odpora na njihovem področju pretežno v dobrem stanju; bodo pa letos obnovili spomenik talcem pri Sv. Neži na Selovcu. Večja prireditev bo letos ob Dnevu upora, 27. aprila, ko so Ravne leta 1952 dobile status mesta. Srečanja na Poljani pri Prevaljah, ki bo ob obletnici zadnjih bojev na evropskih tleh potekalo 17. maja, se bo udeležil tudi naslovni škof dr. Vekoslav Grmič ter opravil verski obred. Sodelovanje s sorodnimi organizacijami – veteranska, častniška, združenje Sever – dobro poteka, posebej pa so člani ZB

veseli oživljenega sodelovanja z mladimi taborniki Koroški jeklarji, saj se organizacija ZB nezadržno stara. Še naprej bodo nudili pomoč članom v stiski, obiskovali ter obdarovali bolehnne in osamljene člane ter opravljali častno spremstvo na pogrebih članov.

Predsednik območnega združenja in član republiškega odbora Boris Florjančič je med drugim poudaril, da se je treba upreti poskusom spreminjanja slovenske zgodovine, ko se sodelovanje z okupatorjem med drugo svetovno vojno prikazuje kot domoljubno dejanje. Župan občine Ravne-Prevalje Maks Večko je zbranim postregel z vzpodbudnimi novicami o gradnji Doma starostnikov v Prevaljah, o katerem naj bi država odločila že konec aprila. Gradnja naj bi trajala tri leta.

Ravenska borčevska organizacija šteje 275 članov, v minulem letu so jih izgubili 16 in pridobili 8 novih. V obdobju šestih let se ji je tako priključilo blizu sto novih članov, kar predstavlja v slovenskem prostoru nadpovprečno rast.

Samo Šavc

KRIŽANKA

Sonja Wakounig

ŠTEV. 13

VODORAVNO:

1. majhen kos papirja
6. leča v fotoaparatu
12. rimski bog ljubezni
13. skok konja v stran, preneseno za nepravilno ravnanje
15. največja italijanska reka (slov. pisava)
16. vrsta, rod
17. poteg z nožem
18. TM
19. ženska oseba iz Nibelungov (naša pisava)
21. NP
22. kraj, kamor smo namenjeni, nasprotno od starta

23. ženska iz višje družbe
25. ponaredek
28. kaos, neurejenost
30. angl. »zrak«
31. skupina insektov v zraku
33. z veseljem, rade volje
34. v tem dnevu
36. močvirna rastlina, iz katere so izdelovali papir
39. paradiz, raj
41. vrsta opic, ki jih imajo tudi v Landskronu
42. »zaporedni črki
44. črta na zemljevidu, ki označuje zračni tlak

46. 100 m2
47. ital. »ulica«
49. uboji
50. kratica za »in tako naprej«
51. tisti, ki kaj javi
53. sredozemska rastlina
54. vrsta tkanine (iz istih črk kot TEMINA)
55. uvoz blaga v državo

NAVPIČNO:

1. vrsta prenosnega računalnika
2. muslimanski cerkveni poglavar
3. velika posoda za vino
4. TR
5. izdelovalec obutve
6. spojina elementa s kisikom
7. ter, prevleka na cestah
8. nada, upanje
9. rimski hišni bog
10. glavno mesto Saudske Arabije
11. propad, razdor
14. majhen požirek
16. ljubkavalno za »Rozalija«
19. spomladi, v pomladanskem času
20. eden od kontinentov
22. angleški filmski igralec (Michael, iz istih črk kot ENICA)
24. vrsta papige
26. reka na Nižjem Avstrijskem
27. kanon, veliko strelno orožje
29. vzgojitelj, kdor se ukvarja z edukacijo
32. speleologi, raziskovalci jam
34. drevesa
35. sleči obutev
37. dvojice
38. narejen z dodatkom sira
40. samostalnik po latinsko
43. znamka italijanskih avtomobilov
45. bolečina, trpljenje
48. ime nekdanje filmske igralko Gardner
50. ilovica
52. IM
53. AP

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12				13	14					
15			16					17		
18			19				20		21	
		22				23		24		
25	26				27	28			29	
	30			31		32		33		
34			35		36		37			38
		39		40		41				
42	43		44		45				46	
47		48		49				50		
51			52					53		
54					55					

KMEČKA ZAVAROVALNICA / SOZIALVERSICHERUNG DER BAUERN

Počitniška akcija za kmečke otroke

KMEČKA zavarovalnica že vrsto let organizira počitnice na morju v Lignano v Italiji, letos pa je nekaj novosti. Vzrok za odobritev počitnic, ki je veljal doslej, ne velja več: to je bila ogroženost zaradi tuberkuloze. Zato pa je vedno več otrok, ki imajo probleme na dihalih ali imajo obolenja na koži. Od letos naprej bodo zato imeli prednost otroci, ki trpijo zaradi teh boleznih, v času zdravstvenih počitnic pa bodo imeli zdravniško oskrbo s potrebnim zdravljenjem in kontrolo.

Ob prošnji za zdravstvene počitnice je treba izpolniti še formular o alergičnih obolenjih, ki ga bodo upoštevali pri odobritvah in zdravljenju. Akcija je v prvi vrsti namenjena otrokom

od šestega do štirinajstega leta iz vse Avstrije, v enem turnusu s 180 otroki. Počitnice bodo trajale 21 dni, letos bodo od ponedeljka, 3. avgusta, do ponedeljka, 24. avgusta.

Prošnje je treba poslati preko domačega zdravnika ali specialista. Nove formularje lahko dobite pri deželni kmečki zavarovalnici, priznali pa bodo tudi prošnje, ki so napisane še na starih formularjih. Formular o alergijah bo poslan naknadno. Za posameznega otroka bo lastni dnevni prispevek med 75 in 133 šilingi, odvisno od dohodkov zavarovanca, možna pa je tudi oprostitve prispevka. Druge informacije dobite po telefonu na številko 0 46 3/58 45-150.

NOGOMET

SAK v nevarnosti za izpad?

Sodnik nevaren za petkovo tekmo

Enajsterica Slovenskega atletskega kluba je nedeljsko tekmo v Trnji vasi z zadnjim na lestvici regionalne lige začela dobro in dokaj obetavno. V prvih minutah si je ustvarila kar nekaj lepih priložnosti, ki pa jih mladi napadalec Lessnig ni znal izkoristiti, bolje rečeno, jih je zapravil.

Po nogometni modrosti, da če golov ne daš, jih prejmeš, je nasprotno moštvo v eni redkih akcij v 14 minuti hladnokrvno doseglo vodstvo. Deloma tudi po velikih napakah igralcev SAK.

Za SAK je v 30. minuti izenačil kapetan Lojze Sadjak, tik pred odhodom na odmor, v 44. minuti pa so gostje ponovno povedli.

V drugem polčasu so se esakajevci sicer prizadevali ujeti nasprotnike in to jim je vendarle uspelo v 72. minuti, ko je po lepi podaji Simona Sadjaka Roy izenačil na 2:2.

Predsednik kluba Jurij Perč je o tekmi menil, da je krivdo za slabo in medlo igro težko pripisati kakim posameznim

igralcem, da so vsi, od vratarja do branilca, igrali globoko pod pričakovanim poprečjem, da so imeli torej slab dan, ko jim ni uspelo skoraj nič.

»Nevarnost za izpad iz regionalne lige seveda obstaja in tega se zavedamo že dalj časa. V trenutnem stanju je med moštvi od 5. do zadnjega, 15. mesta na lestvici samo pet točk razlike in se torej lahko stanje od kola do kola bliskovito menja. Zagotovo bodo iz lige izpadla zadnja tri moštva, po vsej verjetnosti štiri, v najslabšem primeru, če se regionalni prvaki ne bi v kvalifikacijah uspeli uvrstiti v drugo ligo, pa celo pet. Kljub temu pa upam, da SAK ne bo med izpadlimi moštvi. Ta čas poslovodstvo oz. predsedstvo kluba še ni ukrepalo in izvedlo kakih sprememb, po občnem zboru se je ukvarjalo predvsem s perečo finančno konsolidacijo kluba, v primeru nadaljnje slabe igre, pa bo treba ukrepati,« pravi Jurij Perč.

V petek moštvo Slovenskega atletskega kluba čaka težka tek-

ma, namreč celovški derbi z Austrio VSV Celovec. Čeprav se vodstvo zaveda, da bo tekma izredno težka, pa se najbolj boji sodnika, ki je menda v nekem krogu znancev že izjavil, da je tekma za SAK že izgubljena. Jurij Perč pravi, da bo še pravočasno interveniral na sodniški zvezi, ki razporeja sodnike, vsekakor pa bo moštvo igralo na zmago. Tekma bo ob 17. uri v celovškem stadionu. Moštvo bodo navijači v veliko oporo, zato vsi vljudno vabljeni. Enotno in množično podprimo naš SAK!

Pliberk je z 0:1 podlegel Wolfsbergu. Kljub boljši igri ni imel sreče s sodnikom, ki Pliberčanom ni prisodil dveh upravičenih enajstmetrovk.

SAK - Austria/VSV Celovec

petek, 3. marec, 19.00
Stadion Celovec

Nogomet

*Nogomet, oj presnet!
Večbart vse narobe gre;
zakaj bi godrnjal,
nobenemu ni žal.
Noga ga boli,
v bolnici leži.
Čaka, da bo zdrav
spet za žogo se podal.
Spet v igri se podi,
vse na vso moč kriči:
Brcni, udari prav,
da prvi boš postal!
Res, postal bi rad prvak,
saj to želi si vsak!*

Kati Marketz

Gorenjska regija za OI 2006

Pretekli torek je župan kranjskogorske občine Kotnik sklical sestanek vseh županov gorenjskih občin, nanj pa povabil tudi predstavnike ljubljanskih in bovške občine. Tema pogovora so bile priprave na zimske olimpijske igre leta 2006, ki naj bi jih Slovenija pripravila skupaj s Koroško in Furlanijo-Juljsko krajino. Udeleženci so kandidature enotno podprli, tudi župani tistih občin, ki niso predvidene za prizorišča tekmovalj. Enotno mnenje je bilo, da bi izvedba ugodno vplivala na predstavitev celotne regije, na povečan turistični promet in na izgradnjo potrebne infrastrukture. Dogovorili so se za ustanovitev regijskega koordinacijskega odbora, ki ga bo vodila občina Kranjska gora, ki je v skupnih pripravah z ozirom na predvidena tekmovalja (alpsko smučanje, skoki) tudi v največji meri udeležena.

Marjan Urank s pokalom prvaka mladinske hokejske elite

Foto: SV

HOKEJ NA LEDU

Izredno uspešna sezona

Marjanu Uranku, ki je v letošnji hokejski sezoni okrepil mladinsko moštvo Volkov DEK-Schellandra iz Celovca, gre precejšen del zaslug, da je mladinska vrsta DEK osvojila naslov prvaka Koroške elitne lige.

Marjan, ki si je že v drugi prvenstveni tekmi proti VSV Beljak hudo poškodoval roko, je po prestopu k Volkovom sredi sezone izredno hitro spet prišel v zaželeno formo in postal steber svojega moštva. Tako je v finalni tekmi v play-offu, ko se je končala s 5:0 za

dobro razpoložene Celovčane, kar z dvema goloma in dvema podajama zagotovil svojemu moštvu priložnost za vstop v najvišjo avstrijsko ligo. Marjanu, dijaku slovenske gimnazije v Celovcu, ki je že z moštvom KAC v vseh starostnih kategorijah naraščajo dosegal vse možne naslove avstrijskih prvakov, čestitamo k uspehu tudi v tej zanj zelo težki sezoni.

V prihodnji sezoni bo Marjan odšel čez Veliko lužo, kjer bo igral za letošnjega ameriškega mladinskega prvaka Pennsylvanije.

Slovenska športna zveza združuje že 21 društev-članov!

Slovenska športna zveza, samostojna strešna organizacija slovenskih športnih društev na Koroškem, je v svoje vrste sprejela tri nove člane. Predsedstvo zveze je na svoji seji v ponedeljek v k & k centru v Šentjanžu v Rožu kot nove članice soglasno sprejelo »Karate in kikkoksklub Žrelec« (KKŽ), 1. Mednarodni judoclub Sanct Lucas v Pliberku in Teniški klub Globasnica.

S sprejetjem treh novih članov se je število društev, včlanjenih v Slovensko športno zvezo, zvišalo na 21, na sprejem v zvezo pa čaka že novi kandidat – Športno-rekreacijsko društvo Vogrče.

Slovenska športna zveza danes združuje približno 2500 aktivnih športnikov in športnic in nad 300 funkcionarjev in sodelavcev, ki delujejo na celotnem dvojezičnem ozemlju. Pokrivajo pa skoraj vse športne panoge – od nogometa, odbojke, planinstva, lovstva in ribištva, do sankarstva, alpskih in

nordijskih športov, boksa, namiznega tenisa, tenisa, jadralskega in šaha.

Slovensko športno zvezo je v ponedeljek v spremstvu konzula Antona Novaka obiskal vladni svetovalec na Uradu za Slovence R. Slovenije Jure Žmavc. Gosta je pozdravil podpredsednik SSZ Danilo Prusnik, pogovora na sedežu zveze v Celvoku pa se je udeležilo več članov predsedstva ter predsednik SAK Jurij Perč. Predstavniki strešne športne organizacije koroških Slovencev so predstavnike R. Slovenije seznanili s težnjami in problemi slovenskega športna na Koroškem ter pri sogovornikih nalezeli na veliko razumevanje.

Glede financiranja slovenskih športnih struktur na Koroškem je bila še posebej izpostavljena zahteva SSZ, da se 10 odstotkov proračunskih sredstev R Slovenije za koroške Slovence nameni za potrebe športa in s tem v veliki meri tudi slovenski mladini.

Dve pomembni zmagi šahistov SŠK »Obir«

Šahisti SŠK »Obir« so v boju za obstanek v 1. razredu slavili dve pomembni zmagi! V gosteh so najprej premagali ekipo Feistritz-Paternion-Weissenstein II s 5,5 : 2,5 nato pa še moštvo Nußdorf-Debant iz Vzhodne Tirolske s 6 : 2.

V tekmi proti FPW II so točkovali: Dušan Jokovič, Hans-Christian Wolte, Wolfgang Moser in ravnatelj Hanzi Stossier (po 1) ter Johann Wolte, Andreas Karner in ravnatelj Josef Hanschou (vsi remi). Izgubil je Andreas Ojster.

V dvoboju SŠK »Obir« – Nußdorf-Debant pa so za Kapelčane osvojili točke Jokovič,

Hans-Christian Wolte, Moser, Stossier, Hanschou in Ojster (po 1), izgubila pa sta Johann Wolte in Andreas Karner.

Zadnje kolo se igra 18. aprila kot skupno kolo v Nußdorfu na Vzhodnem Tirolskem. Kapelčani pa imajo po dveh visokih zmagah spet dobre možnosti in – tako sekcijski vodja ravnatelj Stossier – spet trdno upajo na obstanek v 1. razredu.

V 4. razredu C pa slovenski šahisti niso bili preveč uspešni: mladinska ekipa SŠZ/Posojilnica III je izgubila proti slepim (Blinden SG) 0,5 : 3,5, druga ekipa SŠK »Obir« pa proti moštvu Celovec – vzhod z 1 : 3. I. L.

Stangassinger ostaja v svetovnem pokalu

32-letni vrhunski avstrijski slalomist Thomas Stangassinger se je odločil, da bo še nadalje tekmoval. Njegova želja v sve-

tovnem pokalu za prihodnjo sezono je osvojitve kristalnega globusa za slalom in pa udeležba na svetovnem prvenstvu.

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 11

Silvo Kovač

Rabar – Bajec / YU 1951

Za napad črnega kralja je beli žrtvoval kar dve kvaliteti in sedaj ima priložnost, da materialno popravi položaj. Toda v poziciji na šahovnici se skriva

pot do izsiljene zmage belega, ki je na potezi. Naloga se zato glasi: kako beli matira nasprotnika?

Rešitev šahovskega oreha šte. 10

Napad belih figur po 1.De8+ Kh7 2.Sg5+! hg5 3.Th3+ je črni pričakoval in varno skril svojega kralja na polje g6 3...Kg6, kjer pa ga je čakalo neprijetno presenečenje s potezo 4.Th6+!, ki je obenem uvod v matno sliko! a) 4...gh6 5. Dg8 mat!; b) 4... Kh6: 5.Gh8+ Kg6 6.Dh5 mat! Tudi tako se končajo šahovske partije!

